

Van de redactie – Redactioneel

Historici houden zich dagelijks bezig met het verstrijken van de tijd, met leven en dood. We weten dat het leven eindig is, maar soms is een levenseinde zo ontijdig dat het overlijden moeilijk te aanvaarden is. We zouden de klok willen terugdraaien. Soms bieden de woorden van de overledene dan troost. ‘Niet met tijd. In fases... Tijd hebben wij enkel ingesteld. Fases komen uit jezelf. Zonder klok, of een wijzer. Enkel zeeën van gevoelens, omgeven door gedachten’, schreef de historicus Dieter Bruneel. Hij overleed op 26-jarige leeftijd, op 24 september van dit jaar, na een kort ziekbed. Zijn naasten gaven dit fragment mee als motto op zijn rouwbrief.

Dieter Bruneel werkte aan de Universiteit Gent aan een proefschrift over het gebruiksrecht van grond in de Zuidelijke Nederlanden tussen 1750 en 1900.¹ Hij mengde zich daarnaast in het publieke debat over de grote vraagstukken van deze tijd. Zo bestreed hij met twee jonge Gentse collega’s de ongepaste vergelijking van jihadisme en nazisme, en toonde zijn grote zorgen over de leefbaarheid van de wereld.² Dit nummer van de *BMGN – Low Countries Historical Review* opent met een artikel dat hij samen met Leon Wessels schreef en dat gereed was voor publicatie toen hij overleed. De redactie draagt dit nummer op aan Dieter Bruneel, in nagedachtenis aan een jonge, enthousiaste, veelbelovende en geëngageerde historicus.

De geschiedenis van de Lage Landen in de negentiende eeuw genereert nog steeds nieuwe inzichten. Dieter Bruneel en Leon Wessels tonen aan dat de debatten over het jachtrecht in de beginjaren van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden niet louter terug te voeren zijn tot tegenstellingen tussen Noord en Zuid, maar fundamentele meningsverschillen in beide landsdelen blootleggen tussen voorstanders van een (semi-)heerlijk jachtregime en aanhangers van een moderne invulling van het jachtrecht op basis van de Grondwet van 1815.

De Nederlandse Opstand blijft een onuitputtelijke bron van inspiratie en interpretatie. Jonas van Tol werpt nieuw licht op de beginjaren van de strijd van Willem van Oranje tegen Spanje door de bestaande eng-nationale interpretatie van diens weinig succesvolle veldtocht in Noord-Frankrijk in het najaar van 1569 te herzien. Van Tol laat zien dat deze veldtocht voor Willem, en meer in het algemeen voor de Europese aristocratie, onderdeel was van een transnationaal conflict dat op vele fronten werd uitgevochten.

Voorts vindt u in dit nummer het traditionele overzicht van de inhoud van de lopende jaargang van de *BMGN – LCHR*.

Namens de redactie,

DIRK JAN WOLFFRAM

From the Editors – Editorial

Every day, historians occupy themselves with the passing of time, with matters of life and death. We all know that life will end, but every now and then death is so untimely that the passing away is hard to accept. We would like to turn back the clock. Sometimes the words of the deceased offer consolation. ‘Not with time. In phases... We have only created time. Phases originate from yourself. Without clock, or a hand. Just seas of feelings, encircled by thoughts’, wrote the historian Dieter Bruneel. He passed away at the age of 26, on September 24 of this year, after a short illness. His family and beloved ones presented this text fragment as a maxim on his mourning card.

Dieter Bruneel prepared a PhD-dissertation at Ghent University on the politics of use-rights on land in the Southern Netherlands between 1750 and 1900.³ He also participated in public debates on the big societal issues of this time. With two colleagues from Ghent he fought the inappropriate comparison of jihadism and Nazism, and showed his great concern about the quality of life on earth.⁴ This issue of *BMGN – Low Countries Historical Review* opens with an article that he wrote with Leon Wessels and that was ready for publication when he passed away. The editors dedicate this issue to Dieter Bruneel, in commemoration of a young, enthusiastic, promising and engaged historian.

The history of the Low Countries in the nineteenth century still generates new perspectives. Dieter Bruneel and Leon Wessels show that the debates on the regulation of game hunting in the founding years of the United Kingdom of the Netherlands were not simply the result of the struggle between the North and the South. They lay bare fundamental antagonisms within both parts of the country between supporters of a traditional (semi-)seigneurial hunting regime and proponents of a modern regulation of hunting rights based on the principles of the Constitution of 1815.

1 Hieruit vloeide onder ander voort zijn artikel “‘Een menschenleven voor een konijntje”. De Belgische Werkliedenpartij en de politiek van de jacht, 1894-1936’, *Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis* XLVII, 2-3 (2017) 10-39.

2 Tessa Boeykens, Dieter Bruneel en Laura Nys, ‘Historische vergelijking tussen nazisme en jihadisme is niet onschuldig’, *De Morgen*, 23 augustus 2017, <https://www.demorgen.be/meningen/historische-vergelijking-tussen-nazisme-en-jihadisme-is-niet-onschuldig~bb471830/>; Dieter Bruneel, ‘Wij willen leven in het derde millennium!’, inzending voor de Emile Zola prijsvraag voor politieke essays 2016, http://www.gaspar.ugent.be/media/1052/zola_2016_bundel.pdf, 48-53.

3 This resulted, among other things, in the publication of his article “‘Een menschenleven voor een konijntje”. De Belgische Werkliedenpartij en de politiek van de jacht, 1894-1936’, *Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis* XLVII, 2-3 (2017) 10-39.

4 Tessa Boeykens, Dieter Bruneel and Laura Nys, ‘Historische vergelijking tussen nazisme en jihadisme is niet onschuldig’, *De Morgen*, 23 augustus 2017, <https://www.demorgen.be/meningen/historische-vergelijking-tussen-nazisme-en-jihadisme-is-niet-onschuldig~bb471830/>; Dieter Bruneel, ‘Wij willen leven in het derde millennium!’, entry for the Emile Zola competition for political essays 2016, http://www.gaspar.ugent.be/media/1052/zola_2016_bundel.pdf, 48-53.

The Dutch Revolt continues to evoke inspiration and interpretations. Jonas van Tol sheds new light on the first years of the struggle of William of Orange against Spain in a revision of the existing nationalistic interpretation of his unsuccessful military campaign in Northern France in the fall of 1569. Van Tol shows that for William, and for European aristocracy at large, this campaign was part of a transnational conflict that was fought at many frontlines.

This issue furthermore contains the traditional table of contents of this volume of the *BMGN – LCHR*.

On behalf of the editors,
DIRK JAN WOLFFRAM